

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Наукове товариство студентів, аспірантів,
докторантів і молодих вчених СумДУ

ПЕРШИЙ КРОК У НАУКУ

Матеріали
VIII студентської конференції
(Суми, 11 грудня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ДІТЕЙ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО КОНФЛІКТУ

Запорожець О.Є., студент; СумДУ, гр. Ю-51

Військові конфлікти на сучасному етапі розвитку суспільства постають доволі серйозною проблемою. Із розвитком технологій з'являються нові види озброєння, яке стає причиною і засобом масових конфліктів. Кожного дня тисячі людей, а особливо дітей, страждають від проведення воєнних дій. Законодавство України передбачає охорону дитинства, але доволі часто всі права повною мірою не забезпечуються. Тому зазначена проблема є досить актуальною в наш час, адже суспільство повинно зрозуміти всю серйозність даної ситуації, а владі слід вжити відповідних заходів, з метою якнайшвидшого подолання проблеми.

За даними Дитячого Фонду ООН за останнє десятиліття, в ході збройних конфліктів, загинуло 2 млн. дітей, 6 млн. залишилися без домівок, 12 млн. отримали поранення чи залишилися інвалідами, і як мінімум 300 тис. дітей-солдат беруть участь у понад 30-ти конфліктах у світі [1]. Зазначені дані свідчать про те, що проблема захисту прав дітей повністю не врегульована і потребує подальшої розробки.

На сьогоднішній день наша країна перебуває у надзвичайно складній політичній ситуації. Події на Майдані, що почалися в кінці 2013 року, окупація Криму, неоголошена війна на Сході України – усе це призвело до того, що тисячі дітей втратили своїх батьків, стали біженцями. Звісно, з боку держави було вжито деякі міри та проведено певні заходи з метою подолання даної ситуації, але вони не в змозі повністю забезпечити всі потреби постраждалих.

Користуючись досвідом іноземних держав, у 2004 р. Україна ратифікувала Факультативний протокол до Конвенції ООН про права дитини щодо участі дітей у збройних конфліктах.

До основних законів, що проголошують права дітей належить Конституція України та Закон України «Про охорону дитинства». Ст. 52 Конституції України зазначає наступне: *«Діти рівні у своїх правах незалежно від походження, а також від того, народжені вони у шлюбі чи поза ним. Будь-яке насильство над дитиною та її експлуатація переслідуються за законом»* [2]. Отже, держава охороняє та гарантує права дітей.

Також, одним із основних законів, який закріплює та забезпечує

права дітей є ЗУ «Про охорону дитинства». Зокрема ст. 30 цього закону вказує, що *«будь-яка участь дітей у збройних конфліктах, залучення та/або втягування дітей до не передбачених законами воєнізованих чи збройних формувань забороняються»* [4]. Держава зобов'язана перешкоджати вербуванню дітей, їх участі у збройних конфліктах, виявляти та звільняти дітей від військової служби.

Постраждали внаслідок воєнних дій чи збройних конфліктів діти мають право на отримання спеціального який надає перелік пільг, якими можуть користуватися потерпілі.

У зв'язку із проведенням у країні АТО, постала необхідність внесення змін до законів, які стосуються забезпечення прав громадян, а зокрема дітей. Так було внесено деякі зміни до ЗУ «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію». Зокрема не підлягають призову чоловіки, на утриманні яких перебуває троє і більше дітей віком до 18 років; чоловіки- і жінки-одиночки, які виховують дитину віком до 18 років; усиновителі, опікуни, на утриманні яких перебувають діти-сироти. Дані особи можуть бути призвані до військової служби тільки за власним бажанням [4].

Отже, можна зробити висновок, що Україна має доволі широкую на розвинену нормативну базу, щодо правового захисту постраждалих дітей. Але все ж залишається доволі багато невирішених питань. Тому для максимального забезпечення правами населення в умовах військового конфлікту, державі необхідно і надалі проводити політику з удосконалення законодавства і головне втілювати в життя зазначені норми.

Керівник: Янішевська К.Д., викладач кафедри КПДС ННІП СумДУ

1. Конвенція про права дитини та участь неповнолітніх у збройних конфліктах. Роз'яснення Міністерства юстиції України від 11.01.2011р.
2. Конституція України // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96>
3. ЗУ «Про охорону дитинства» [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2402-14>
4. ЗУ «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3543-12>